

Tankesmedja miljö och samhällsbyggnad

En tankesmedja inom området miljö och samhällsbyggnad genomfördes för en tid sedan av Kommunförbundet Skåne med inbjudna representanter för Skånes kommuner.

Kommunerna står inför utmaningar som fordrar samverkan med forskningens aktörer. Området miljö och samhällsbyggnad har utpekats som angeläget av kommunerna i den forskningsstrategi som Kommunförbundet Skåne sammanställt.

– Områdets vikt bekräftades också under diskussionerna på tankesmedjan, säger Bo Persson, förbundssekreterare på Kommunförbundet Skåne.

– Kommunrepresentanter talar om vikten av att etablera kontaktytor mellan forskning och verksamheten i kommunerna. Men även från forskarhåll vill man gärna se den kopplingen till praktiken.

Under tankesmedjan presenterades forskningsstrategin, men också biogasforskning, etablering av vindkraftverk i havsmiljö och Kommunförbundets pågående forskningsprojekt inom planprocessen och energirådgivning (se notiser här intill).

Bo Persson redovisade samarbetet Miljösamverkan Skåne mellan de 33 kommunerna och Länsstyrelsen. Olika projektgrupper arbetar med enskilda områden tillsammans med andra intressenter och aktörer, där även forskare integreras. De senaste åren har projekt bedrivits runt exempelvis buller i vägtrafiken, hållbart resande, miljökvalitetsnormer, vatten, avfall och tillsyn av golfbanor. Innevarande verksamhetsperiod arbetas med frågor kring förorenad mark, tillsyn av jordbruksföretag när det gäller läckage av växtnäring, vattendirektivet samt bygglövs- och

Bo Persson

planforskningsfrågor.

Tankesmedjan utgjorde startpunkten för en dialogprocess mellan forskning och praktik inom området miljö och samhällsbyggnad. Forskning och kommunal praktik behöver mötas runt bland annat energi, klimat, urbanisering, infrastruktur, vatten och sanitet, kommunikation och hållbar utveckling, det tydliggjorde diskussionerna under tankesmedjan. Likaså konstaterades ett behov av dialoger och workshops tillsammans med de skånska kommunerna och lärosätena.

En annan slutsats är att forskningsarenan med inriktning mot miljö och samhällsbyggnad bör fortsätta formulera forskningsproblem tillsammans med kommunerna med gemensam nytta i fokus.

Forskning & Innovation ges ut av
Kommunförbundet Skåne, Box 53, 221 00 Lund
Ansvarig utgivare: Karen Lagercrantz,
Tel 046-719934, karen.lagercrantz@kfsk.se
Redaktör: Cristina Josefsson, Tel 08-981338
cristina@josefssonjournalist.se
Grafisk form: Lena Lindberg

Äldreomsorg över gränserna

Nu startar CareSam, ett treårigt forskningsprojekt kring äldreomsorgen i Öresundsregionen, med finansiering från EU:s interregionala medel. FoU Skåne är en av parterna.

Syftet är att undersöka hur äldreomsorgen på bästa sätt kan utformas i Öresundsregionen, utifrån behoven i Sverige respektive Danmark. Vad kan förbättras? Vad behöver samordnas?

Bakgrunden är den växande och allt mer integrerade regionen, något som i framtiden kommer att leda till behov av en samstämd vård på båda sidor av sundet. Därför har Malmö högskola, Roskilde universitet, Köpenhamns kommun och FoU Skåne, engagerats i projektet. Förutom att studera äldreomsorgen ska projektet även medverka till uppbyggnaden av ett nätverk, CareSam, med Öresundsregionens äldreomsorg i fokus.

FoU Skånes kontakter med de skånska kommunerna är en viktig del i projektet. Tre till fem kommuner (i respektive land) kommer att engageras i projektet, som vänder sig till både omsorgspersonal och chefer inom äldreomsorgen.

Under våren planeras fyra dialogseminarier, två i Sverige och två i Danmark, med fasta deltagare från kommunerna.

Det första avhandlar frågan om vem som behöver offentlig omsorg i framtiden, med föreläsande forskare och förvaltningspersonal från båda länderna. Seminarium två: Hur möts behov och förväntningar i äldreomsorgen? Praktiker från förvaltning och omsorgspersonal föreläser.

Det tredje seminariet kretsar kring äldreomsorgens rekrytering av medarbetare, med inledningar av personalchefer och arbetsledare. Slutligen kommer det fjärde seminariet att diskutera hur medarbetare kan behållas inom den framtida äldreomsorgen.

I nästa fas kommer fokus att ligga på den goda praktiken. Tre projekt kommer att genomföras med utgångspunkt i dialogseminarierna: God praktik på individnivå, utbyte av god praktik samt idéutbyte och kvalitetssäkring.

– Projektets mål och syfte har utvecklats genom reflektioner av hur vi som svenskar respektive danskar betraktar och upplever äldre och äldreomsorg och vad vi kan lära av varandra. Det är ett mycket spännande projekt där vi kommer att inta en aktiv roll, sammanfattar Annica Forsgren, verksamhetsledare på FoU Skåne.

Energirådgivning i Skåne

Mötet mellan energi- och klimatrådgivare och mottagarna av deras råd, tar sig olika uttryck i olika delar av Skåne. Trots att uppdraget från Energimyndigheten är detsamma. Det visar den första rapporten från enheten för forskning och innovation.

Magnus Gudmundsson, forskare vid Centrum för tillämpad arbetsforskning vid Malmö högskola, har i ett samarbete med Kommunförbundets enhet för forskning och innovation, FoI, analyserat energi- och klimatrådgivarnas erfarenheter i Skåne.

I studien har fem energi- och klimatrådgivare intervjuats, kompletterat med en enkät till de 20 rådgivare som servar Skånes 33 kommuner. De ger råd gällande energi-, klimat- och transportfrågor till privatpersoner, organisationer och mindre företag i en verksamhet som existerat i ungefär tio år.

Det vanliga i Skåne är att en rådgivare arbetar deltid med rådgivningsfrågor och fyller ut arbetstiden med andra uppgifter. Några, som arbetar i flera kommuner eller i större kommuner, kan på heltid ägna sig åt rådgivningsuppgifter. Oftast med bas i en teknisk-, stadsbyggnads- eller liknande förvaltning.

Rådgivarna är en yrkesgrupp i förändring. Fler kvinnor och fler naturvetare gör entré, tidigare dominerade teknikutbildade män. Rapporten pekar ut två områden för Energimyndigheten och forskning att arbeta vidare med: Formella utbildningskrav för energirådgivare och deras organisatoriska placering.

Forskningsdag om hållbar utveckling

Den 19 maj inbjuder FoI Skåne till en forskningsdag om hållbar utveckling i samarbete med Alnarps Lantbruksuniversitet.

Seminarier syftar till att presentera olika pågående forskningsprojekt inom området hållbar utveckling. Projekt som tar hänsyn till både ekologiska, sociala och ekonomiska faktorer.

Margarita Lopez planerar det aktuella arbetet och även en landskapsdag den 12 april i samverkan med regionala aktörer i Skåne.

Hon är socionom med licentiatexamen i socialt arbete från El Salvador, där hon bland annat arbetade på det övergripande planeringsministeriet. I Sverige har hon ägnat sig åt området sexuell och reproduktiv hälsa och kopplingen till migrationens processproblematik.

Ett mindre utbildningsprojekt – ”Invandrare som resurs i lantbruk” – befinner sig på diskussionsstadiet. Nyanlända invandrare med kort utbildning kan ha svårt att tillgodogöra sig kommunens samhälls- och hälsoinledning. De får därmed inte tillräcklig information för att i ett tidigt skede kunna fatta rationella beslut i det nya landet. Därför är det viktigt att utbildning, språkinlärning samt information om samhället är anpassad för gruppen lågutbildade.

– Hur kan vi göra det lättare för dem att förstå sammanhangen i de olika kunskaper som vi vill förmedla och ge dem förståelse för hur det nya samhället fungerar? Hur kan vi leda dem till en utvecklingsprocess med målet att integreras i det nya samhället som de bor i och är en del av, frågar hon.

Många lågutbildade invandrare har med sig sina kunskaper och erfarenheter från lantbruk.

– Frågan är hur kan vi tillvarata och göra deras kunskap och erfarenhet användbara, hur kan vi koppla deras kunskap till det som behövs i det nya landet, säger Margarita Lopez.

Samarbete kommer att sökas med Alnarp och Arbetsförmedlingen för vidare diskussion.

Håll utkik efter inbjudan till forskningsdagen om hållbar utveckling.

Initierad planprocess för hållbar utveckling

Enligt regeringens nya riktlinjer ska kommunernas planprocess snabbas upp. Men en studie från Forskning och Innovation visar att en initierad planeringsprocess, där både miljö- och planeringssidan i kommunen finns med redan från början, är viktig för att uppnå hållbar utveckling för det allmännas bästa.

Projektet startade med en workshop för miljöinspektörer, planarkitekter och bygglovshandläggare våren 2010. Arbetet fortsatte i en forskningscirkel där deltagare från Ystad, Höör och Bromölla strukturerat arbetade vidare med olika konkreta fall, med hjälp av konsekvensanalyser, värdegrunder, regelverk, egna erfarenheter och forskningsresultat.

Forskaren Margareta Rämgård har stöttat processen samt analyserat samarbetet och kommunernas arbeten utifrån ett hållbarhetsperspektiv.

Resultatet visar på vikten av att samordna de olika handläggarna tidigt i planeringsprocessen för att möjliggöra socialt och ekologiskt hållbar utveckling. Resultatet visar också hur handläggarna arbetar med olika strategier för ekologisk hållbarhet som ibland försätter dem i etiska konflikter samt hur intressekonflikter hos olika aktörer påverkar den kommunala planeringen.

Rapport om aktionsforskningsprojektet kommer under våren.

Ny kunskapsverkstad

Vad händer när människor med missbruksproblem och psykiska funktionshinder blir äldre? De hamnar inom äldreomsorgens ansvarsområde och plötsligt finns inte längre tillgång till de specialistkunskaper som vårdtagarna egentligen kräver. Istället är det äldreomsorgens undersköterskor som, ofta utan adekvat vägledning, måste försöka hantera situationen.

Under våren inbjuder FoU Skåne till en kunskapsverkstad på temat ”Att arbeta med vårdtagare som har psykiska funktionshinder eller missbruksproblematik”.

Kunskapsverkstaden omfattar fyra heldagar med start 10 februari och leds av Bo Eneroth och Annica Forsgren.

Rapportseminarier

Fredagen den 8 april inbjuder FoU IFO till café och presentation av de två rapporterna ”Att förstå och utveckla individ- och familjeomsorgen som verksamhet” och ”Förhandsbedömningar inom den sociala barnvården”. Båda rapporterna bygger på forskningscirkel som genomförts under 2010 och de presenteras av författarna Sören Augustinsson respektive Harald Gegner.

Torsdag den 12 maj redovisar Ann-Margret Olsson sin rapport ”Metodens väg till klienten”.

Rapporter beställs via webbsidan
www.kfsk.se/fou

FoU Välfärd – heldag 12 maj

Vad är på gång inom FoU Välfärd? Det kommer deltagare från Skånes kommuner att få reda på under en inspirerande heldag på Star Hotel i Lund, den 12 maj.

Peter Westlund inleder med ett anförande om FoU i ett brett perspektiv och därefter följer tre valbara seminarier inom områdena Äldreomsorg, IFO och Funktionshinder. Margareta Rämgård, Ann-Christine Gullacksen och Bo Eneroth är några föreläsare. Seminariet avslutas av Stefan Einhorn på temat ”Vikten av att vara snäll”.

Brukarmedverkan barn och ungdom

Allmänna Barnhuset startar ett riksomfattande projekt för att utveckla hållbara strukturer för brukarmedverkan i socialt arbete när det gäller barn och ungdom. FoU Individ- och familjeomsorg deltar i projektet tillsammans med ett flertal skånska kommuner.

Organisationsförändringar inom IFO

FoU IFO planerar ett pilotprojekt med fokusgrupper kring förändringar av organisationer inom IFO med fokus på resultat och kostnader. Sören Augustinsson, från Högsolan i Kristianstad, planerar tillsammans med en forskare från Linnéuniversitetet i Växjö, en forskningsstudie i ett antal kommuner i Skånes och Kronobergs län.

Dialogseminarium – Skåne Research Arena för miljö och samhällsbyggnad

Kommunförbundet har tagit fram en kommunal forskningsstrategi där forskningssamverkan inom området miljö och samhällsbyggnad har fått hög prioritet, se även sid 1.

Forskningen och den kommunala praktiken har delvis olika utgångspunkter. Därför är det särskilt angeläget att finna gemensamma intressen, gemensam förståelse och gemensam problemorientering. Kommunernas framtidsscenarion är komplexa och dynamiska. De befinner sig i brännpunkten för att integrera globala, nationella och lokala skeenden som drivs av faktorer som kommunerna inte råder över.

Den 26 april inbjuder Kommunförbundet Skåne till ett dialogseminarium på Fulltofta Naturcentrum. Målgruppen är kommunala nyckelpersoner inom miljö och samhällsbyggnad, chefer, forskare och övriga intresserade inom tekniksektorn.